

Jaarverslag 2016 commissie Jaarboek

De commissie Jaarboek bestond in 2016 uit de volgende personen:

Wijnand Renden (voorzitter), Corstiaan Prince (secretaris), Rob van Leeuwen, Huib Uil, Lydia Mol-Sipman en Peter Noordermeer. Laatstgenoemde heeft besloten te stoppen als redactielid. De redactie wil hem graag bedanken voor zijn jarenlange inzet. Peter blijft overigens wel actief voor de commissie Tijdschrift.

Afgelopen november verscheen de 41ste editie van de Kroniek van het Land van de Zeemeermin (Schouwen-Duiveland). De presentatie vond traditiegetrouw plaats tijdens de najaarsvergadering, die dit jaar werd gehouden in een uitpuilend dorps huis De Schutse in Burgh-Haamstede. Het eerste nummer reikte Wijnand Renden, voorzitter van de redactiecommissie Jaarboek, uit aan Anita de Munnik, voorzitter van de Vereniging Stad en Lande. Hierna kwam de presentatie in de vertrouwde handen van Lydia Mol-Sipman.

Ook dit jaar bevat de Kroniek een reeks boeiende artikelen die verschillende aspecten van de eilandelijke historie beslaan: van Jan van Renesse tot Neeltje Jans.

Ton Oosterhuis opent met een verhaal over Jan van Renesse. Deze legendarische ridder boekte in dienst van de graaf van Vlaanderen grote successen op het slagveld, maar is in de hollandocentrische vaderlandse geschiedenis lang weggezet als een "verrader". Oosterhuis weet dit beeld op overtuigende wijze recht te zetten.

Zoals gebruikelijk is één artikel gewijd aan een maritiem-historisch onderwerp. Hans van Duivendijk beschrijft het reilen en zeilen van de scheepsbouwdynastie Van Duivendijk. Een familie die het scheepsbouwen in het bloed heeft zitten, van circa 1735 tot op de huidige dag.

Van Jeanine Dekker komt een vlot artikel over Schouwen-Duiveland in de Franse tijd. Zij beschrijft hoe de samenleving op Schouwen-Duiveland in het begin van de negentiende eeuw naar Frans model wordt ingericht. Een proces dat tamelijk geruisloos verliep.

Rijke mannen domineren het verhaal van André Flikweert. Deze auteur beschrijft een bijzondere categorie belastingbetalers: "de hoogst aangeslagenen". In de negentiende eeuw is het stemrecht alleen voorbehouden aan mannen die voldoende belasting betalen. Daarnaast wordt per 3000 inwoners één "hoogstaangeslagene" aangewezen, die in de Eerste Kamer zitting mag nemen. Voornaam families als Lek de Clerq, Van der Vliet, De Jonge en Moolenburgh vullen deze lijsten.

Aan de hand van "Brinio's brieven uit Zierikzee" geeft Jan Kouwen ons een boeiend inkijkje in het Schouwen-Duiveland uit het begin van de vorige eeuw. "Brinio" is het pseudoniem waaronder hoofdredacteur Arthur Fränkel twintig jaar lang de eilandelijke perikelen beschrijft.

“De man die het eiland onder water zette” is de toepasselijke titel van het artikel van Jop Steenhof de Jong. De auteur behandelt de carrière van ir. A.J. Ilcken. Deze NSB’er stelt in 1944 zijn vakkennis ter beschikking van de bezetter, om het eiland onder water te zetten. Na de oorlog krijgt hij een gevangenisstraf van 12 jaar opgelegd. Na zijn vervroegde vrijlating, eind 1952, slijt Ilcken de rest van zijn dagen als stateloos burger.

Het laatste artikel komt van redactielid Rob van Leeuwen, die ingaat op waterbouwgi-gant Van Oord en diens bijdrage aan de uitvoering van het Deltaplan op Schouwen-Duiveland. Het Deltaplan legt het familiebedrijf uit Werkendam bepaald geen windeieren, met name omdat op regiebasis mocht worden gefactureerd. De bekroning op het werk is de voltooiing van de Stormvloedkering in 1986.

De commissie Jaarboek wil op deze plaats graag haar sponsors bedanken, die ook dit jaar weer een fraaie uitgave mogelijk maakten. Hun namen zijn vermeld in de colofon van het jaarboek.